

ció etimològica, car la nomenclatura d'aquest mapa conté formes divergents no arbitràries (Soghuri 'Sóller', *Laire*), amb altres que em semblen venir d'una antiga tradició cartogràfica siciliana, prolongació de versemblants portulans sarraïns, que podien tenir-ne alguna notícia directa.

Afegim-hi encara *Soneja*, poble de la zona xurra del riu Millars, on el timbre pregon del *ş*-emfàtic tení de velar la *a* aràbiga. I *Cebegin*, vila murciana, provinent del pl. *şanbāgiyin* de l'adj. nisba derivat de *şan-hāğa*. Un *Rabal Zaneygi* figura entre els rafals pertanyents a Xaló, en el *Rept.* (Bof., 473). També de l'adjectiu *şanbāgi* en singular.

Un cognom *Sanitges* s'ha estès bastant al Principat: família vella a Pineda: 1959).

SENILL

Nom d'una mena de canyís i d'altres vegetals de llocs humits: *DECat* VII, 793a32-795b19.

Barranc de Senill, afluent del Segre per l'esquerra, que neix al terme de Tudela de Segre i desaiqua en el d'Artesa de Segre.

Senills, partida antiga del terme d'Eus.

El Senis, probablement de *seniys* pron. dial. en lloc de *seniyls*, casa del llogaret de Coaner, del terme de Sant Mateu de Bages.

DERIV. *El Senillar*, NL antic prop de Riudebitlles i de l'Añoia, documentat l'a. 917: *ipso Sanniliare* (*Cart.* St. Cugat I, 13). Id. séquia i partida de Castelló de la Plana (XXIX, 26.6).

Senillers, balneari del municipi de Lles, situat a l'esquerra del riu d'Arànsers, prop de Travesseres, a l'extrem O. de Cerdanya. On l'estiuejant Maragall començava a barbotejar versos de *La Vaca Cega* (carta a J. Pijoan).

DOC. ANT. 1025: *Sanillers* (BABL VI, 351); c. 1182: *Seniliers* (BABL VII, 164); 1198?: *juxta rivum de Senilleriis* (Alart, *InvLC*); 1265: *villam de Senillers* (ibidem).

Senillers, despoblat del municipi de Guils de Cerdanya, dins el terme de Saneja.

Senillós, sembla que és un altre nom del Riucorb de Vallfogona. Es troba documentat l'any 1199: *rivo q. v. Sanillos* (Miret, *TemplH.*, 158). J. F. C.

Senna, V. *Semma Sennare*, V. *Sagnari*

SENO, SENÓ, SENALLO, SENERS

Coves de *Seno* en el te. Cabanes de l'Arc (XXIX, 125.18).

Roca del *Senallo* en el te. de Benassal (XXVIII, 49.18), sí, com a molts penyals, s'hi obre alguna balma o coves, poden venir tots dos del ll. *sĭnus*, -us, 'sina' (derivat, el 2n., en -ACULUM amb paper augmentatiu), que ja és clàssic en sentit de 'cavitat, forat, avenc' («im-menso sinū laxata patui» 'la terra s'esbotzà i s'hi obrí

un abisme' Sèneca); amb la història i etim. del cat. *senalla* no es poden conjuminar si en definitiva prové de CENACULUM 'entresòl, graner' (cf. només un val. *sinall*, «especie de cesto», Escrig).

Sembla que deu venir també d'un derivat de SINUS el terme nàutic català *senó* i provençal modern *senoun* 'racó cobert sota popa de les barques' (*DECat* VI, 795); avui encara ho sentim a mestresses pinedenques, aplicada a un racó casolà de malendreços. Amb el mateix sufix *Senó* veral d'alta munt., a l'alta vall de Cardós, te. Lladorre-Tavascan (1934, Ll. 24, 57).

També es pot derivar de SINUS un nom de Conflent, *Seners*, vilar i parròquia agre. a Estoeir (esgl. dedicada a St. Joan), lloc qualificat de *villa* a. 958 i de Pla de ~ 1346, *turris* 1389; a. 958 *Senaria*, *Seneria* 1011, 1348, 1359, *Sener* 1385-1396, i anàlogament 1399, 1403, 1750 (Ponsich, *Top.*, 104). ¿O vindria de SENARIS, -ARIOS 'de sis en sis'?

No hi aporta suport clar un *Septé* que veig citat (no sé on) de prop de *Seners* i Tuïr.

Sentanero, *Sentanés*, V. S- (misc. moss.) *Sentenys*, V. *Centenys*

SENTERADA

Poble del Pallars, vora el Flamicell, en la important posició de la confluència amb el seu màxim afluent el riu *Bosia*, uns 8 k. al Nord de la Poble de Segur.

PRON.: *şenteráda*, a Sentís; *senteráda*, a la Pobleta de Bellvé, Casac. 1920; id. en les enqs. de 1958 i 1963 en els pobles del voltant (p. ex., a Naens, la Pobleta, Montcortès etc.) (XXI, 153 ss.).

MENCIONS ANT. 823: «Monasterium Sanctae Mariae quod dic. *Sancta Grata*, super fluvium *Bosegia*» (*MarcaH.*, c. 768; *Cat. Car.* II, 260.21); 836: *Sanctae Gratae* (*MarcaH.*, col. 775); 839: *Acta C. SdUrg.*: «locus Sancte Marie que dicunt *Sancte Grate*, cum parrochiis et villulis eidem ecclesie pertinentibus» (ed. PPujol, n.º 286 i la còpia del S. XII); 868: *Sancta Deo Grata*, cit. junt amb *Bellera* (Colle. Moreau II, 52-53); 995: *Sancta Grata* (Abadal, P. i R., n.º 297); 1010-35: *Santa Grata* (BABL VI, 382); *Fi S. XI*: «de *Sancta Deo Grata* seu de flumine *Bosia* usque in Sto. Quirico», doc. fals o antedatant en el *Cart.* de Lavaix (II, 15).

ETIM. No ofereix dubte, almenys materialment i des del punt de vista lingüístic, que ve de SANCTA GRATA; aglutinat en un mot des del temps visigòtic, el grup intervocàlic -gr- hi evolucionà en -jř-, i després es reduí el diftong *ai* a *e*; en variant dels fets que observem en FRAGARE *flairar*, MIGRARE *meirar*, AGRANTONE > *aranyó*.

No ens toca en aquesta obra depurar l'aspecte geogràfic i monàstic. Car, com veiem, hi ha des de primers del S. IX el Monestir de Santa Maria, establert i identificat a Senterada, Abadal (P. i R., p. 243 i 441); cf. encara *Cat. Car* II, pp. viii, ix, x i xii; II 258 ss.,